

ційне середовище, (3) система управління, (4) трансформування в кінцевий результат, та забезпечують в підсумку ефект у вигляді міжнародної конкурентоспроможності держави.

В процесі забезпечення технологічної конкурентоспроможності економіки досягається низка системних економічних (активізація інноваційної діяльності суб'єктів господарювання та зміцнення їх конкурентоспроможності, капіталізація економіки та ефективне використання інвестицій, забезпечення структурної модернізації національного господарства, диверсифікація діяльності, нарощування обсягів ВРП та ВВП, модернізація техніко-технологічної бази реального сектора, зниження витратомісткості, зростання продуктивності та ефективності, покращення системи захисту національного виробника і його продукції, розвиток внутрішнього ринку, імпортозаміщення, збільшення надходжень до бюджетів, покращення міжгалузевої інноваційно-технологічної співпраці) та інклюзивних (підвищення рівня якості життя, розвиток людського капіталу, зростання наукового і освітнього потенціалу суспільства, сприяння більш раціональному розподілу благ і послуг та доходів населення, вирівнювання соціальних диспропорцій, посилення національної самобутності та ідентичності, протидія трудовій міграції населення, розширення соціальних можливостей держави, розвиток споживчого ринку і покращення якості товарів та послуг, зменшення «навантаження» на фізичний капітал та, як наслідок, збереження сировинних ресурсів, природного екологічного середовища) ефектів, які потрібно враховувати при плануванні і контролі ефективності державної технологічної політики.

*Залюбовська Світлана Сергіївна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Фондовий ринок як складова частина фінансового ринку країни об'єктивно випробовує на собі всі метаморфози які властиві ринковим відносинам. Основна мета функціонування такого ринку полягає в тому, щоб сформувати ефективний механізм для залучення в економіку інвестицій шляхом побудови взаємин, на основі тих, хто відчуває потребу у фінансових ресурсах, і тими, хто хоче інвестувати надмірний дохід.

Механізм в перекладі з французької це сукупність органів (елементів), які виробляють або передають рух; вчення про механізми, їх побудову та функціонування; пристрій, який досліджується з точки зору функціонування його механічних елементів. У перекладі з грецької «механізм» означає знаряддя, машина.

У другій половині 60-х років коли науковці навперекір заговорили про «господарський механізм економічної системи», прагнучи наголосити на

конкретній рушійній силі системи, що функціонує, дефініція «механізм» в наукових економічних працях дістала особливого розвитку. Тоді це вважалося «відносно новим відкриттям нашої філософії і політекономії, історичного матеріалізму» [1, с. 350].

На даний час поняття «механізм» є багатозмістовним. Так, під механізмом розуміють пристрій для передачі і перетворення руху, який представляє собою систему тіл (ланок), в якій рух одного чи кількох тіл (ведучих) викликає цілком визначені рухи решти тіл системи. Під механізмом розуміють також і внутрішній устрій (будову), систему чого-небудь, наприклад, державний механізм управління. Механізм – це також і сукупність станів і процесів, з яких складається яке-небудь фізичне, хімічне, фізіологічне, психічне чи будь-яке інше явище, наприклад, механізм мислення [3, с. 316].

Комплексні дослідження проблем становлення та розвитку фондового ринку в Україні дозволили надати власну класифікацію факторів, які значно впливають на механізм його формування (рис. 1.).

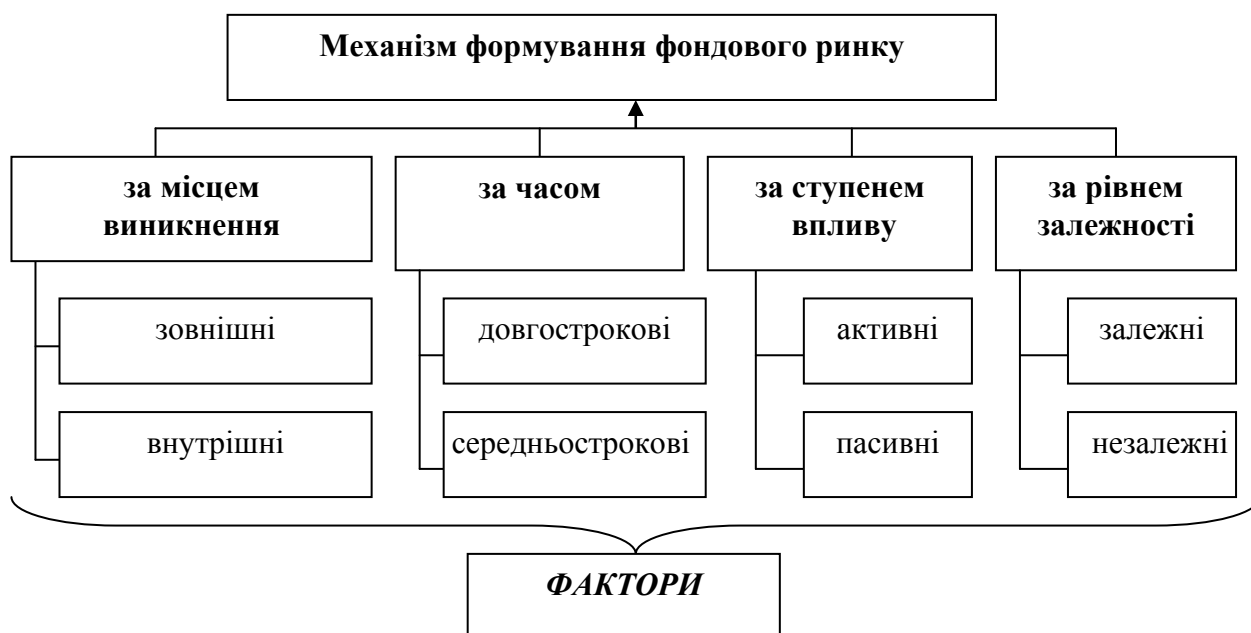

Рис. 1. Фактори впливу на механізм формування фондового ринку *

* Джерело: побудовано автором.

Головною ціллю функціонування та розвитку фондового ринку в Україні є залучення фінансових ресурсів для спрямування їх у реальну економіку на оновлення виробництва [2, с. 381]. Основною проблемою, що гальмує розвиток ринку державних цінних паперів, є низький рівень доходу, який удвічі нижчий за показник інфляції. На таких умовах державі вдається розміщувати обмежені випуски державних облігацій лише серед нерезидентів та вітчизняних банків [2, с. 388]. Зокрема, негативну роль на розвиток фондового ринку в Україні відіграє тіньовий сектор економіки, який значно впливає на прозорість та відкритість фондового ринку. Спостерігається слабка й неефективна ринкова структура практично всіх інституцій фондового ринку в Україні, що відповідно не сприяє побудові ефективного механізму його формування (рис. 2.).

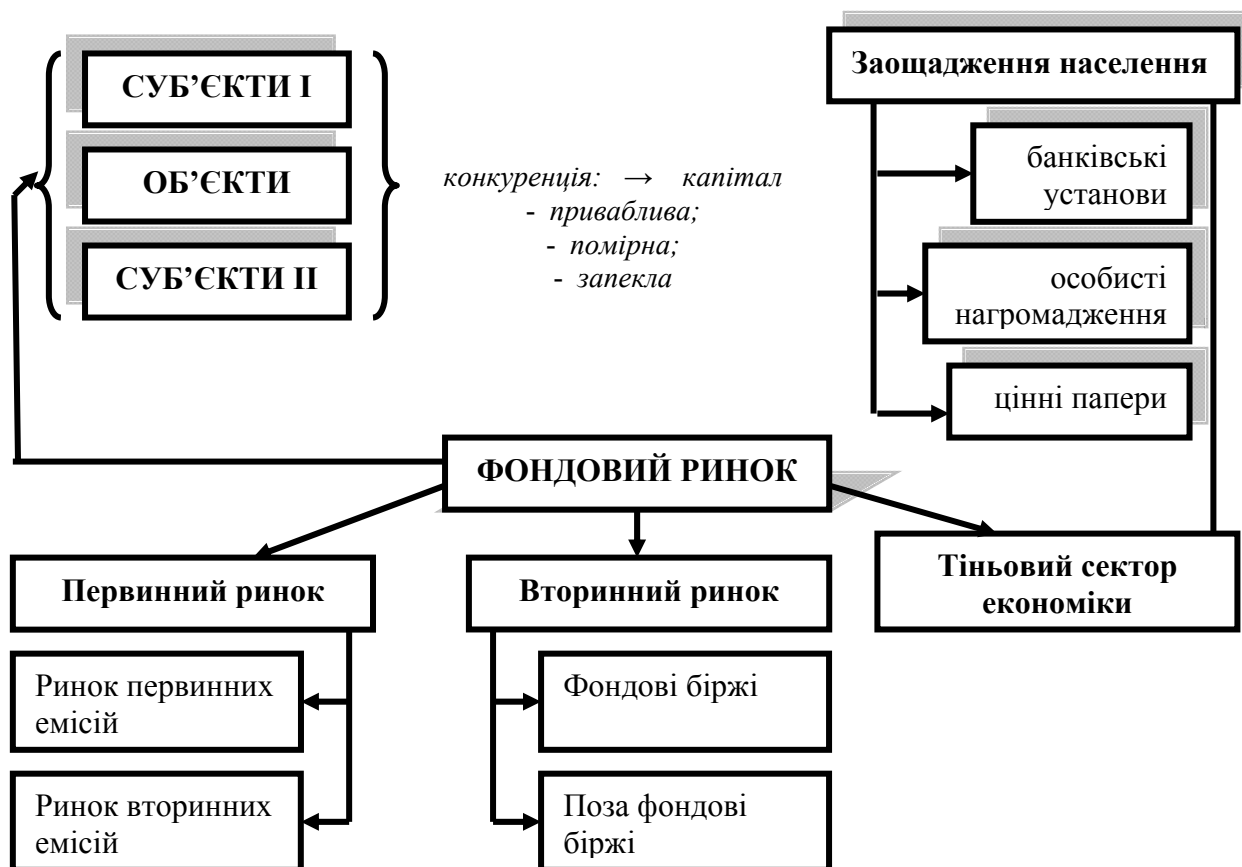

Рис. 2. Механізм формування фондового ринку *

* Джерело: побудовано автором.

З рис. 2 видно, що в основі функціонування фондового ринку лежать механізми конкуренції, на базі яких виявляється об'єктивна оцінка вигідності тих або інших напрямів інвестицій. Діючий механізм формування фондового ринку, який функціонує на централізованих засадах свідчить про те, що характер економічного і інституційного розвитку нашої країни не лише не сприяє формуванню ринкового механізму трансформації заощаджень населення в інвестиції (як невід'ємної складової), але фактично перешкоджає його становленню.

Сьогодні в цілому спостерігається зростання притоку грошових коштів фізичних осіб на банківські депозити в порівнянні з юридичними особами. Банки можуть стати в майбутньому провідними інститутами, які здійснюють трансформацію заощаджень населення у фінансові інвестиції шляхом відкриття різних видів депозитів. Проте внаслідок відсутності досконалої законодавчої бази вітчизняні банки не здійснюють подальшу трансформацію заощаджень населення в реальні інвестиції. Зокрема падіння виробництва, зростання числа збиткових підприємств, скорочення внутрішнього споживчого і інвестиційного попиту не сприяють нормальному становленню ринкового механізму трансформації заощаджень населення в інвестиції через банківську систему.

Список використаних джерел

1. Алаев Э. Б. Социально-экономическая география: понятийно-терминологический словарь. Москва: Мысль, 1983. 350 с.
2. Даниленко А.І. Фінансово-монетарні важелі економічного розвитку: В 3 т. / за ред. чл.-кор. НАН України А. І. Даниленка. Т. 2: Механізми грошового та фондового ринків і їх вплив на розвиток економіки України. Київ: Фенікс, 2008. 442 с.
3. Словарь иностранных слов. 18-е изд., стер. Москва: Рус. яз., 1989. С.316.

*Зимовець Євгеній Юрійович,
магістрант, спеціальність
«Фінанси, банківська справа та страхування»;
науковий керівник:
Артем'єва Інга Олександрівна,
кандидат економічних наук, доцент;
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Розвиток економіки України безпосередньо залежить від результативності діяльності підприємств, основою господарських процесів яких є фінансове забезпечення. В сучасних умовах господарювання проблеми фінансування вітчизняних підприємств спричиняють: недостатній рівень кваліфікації фінансового менеджменту; ризикова політика формування активів та пасивів підприємств; складність із залученням зовнішніх джерел фінансування; дефіцит внутрішніх джерел фінансування; високий рівень кредиторської заборгованості [5, с. 199]. За таких умов важливим є застосування інноваційних методів, технологій, підходів до управління фінансовими ресурсами підприємства з метою їх ефективного використання. Необхідність пошуку інноваційних методів управління процесами фінансування діяльності підприємства обумовлено проблемами забезпечення результативності діяльності, досягнення динамічної рівноваги із зовнішнім середовищем в умовах інтеграційних процесів глобальних ринків.

Проблеми фінансового забезпечення діяльності підприємств різних галузей економіки досліджували багато відомих вітчизняних і зарубіжних вчених. Пропозиції щодо їхнього теоретичного та практичного вирішення висвітлили у своїх наукових працях Л. Алексеєнко, В. Белоліпецький, М. Білик, С. Булгакова, Л. Буряк, В. Буряковський, О. Василик, Л. Дробозіна, О. Єрмошкіна, І. Зятковський, Е. Каменева, В. Кармазін, О. Кириленко, М. Крупка, В. Опарін, А. Поддєрьогін, Р. Сайфулін, І. Сокиринська, О. Терещенко, В. Федосов, С. Юрій та ін.

Підприємство – складна економічна система, ефективне управління якою в умовах негативних впливів внутрішнього і зовнішнього середовища є